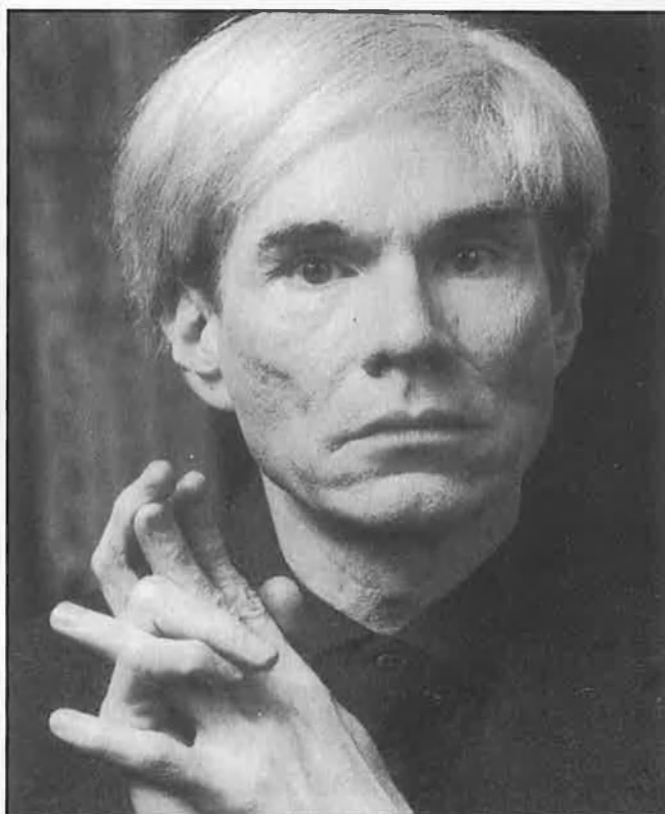

DOMÈNEC UMBERT

A BIAF'89 es podran veure prop de 5.000 obres d'art d'arreu del món. D'Andy Warhol entre altres.

'LA FARGA' DE L'HOSPITALET ACULL LA I FIRA INTERNACIONAL D'ART DE BARCELONA

ARCO desaconsella als galeristes participar en BIAF'89

La iniciativa privada ha fet possible un projecte de gran magnitud i interès pel món de l'art que curiosament ha estat rebutjat des del primer moment pels màxims representants culturals de la ciutat. Malgrat tot, BIAF'89, en la seva primera edició, convertirà Barcelona en focus d'atracció artística mundial amb la celebració d'una Fira Internacional de l'Art que aplega la participació de 130 galeristes d'arreu del món.

Blanca Lucas

La Farga de l'Hospitalet de Llobregat, un centre pioner en la recuperació d'antics espais industrials per a ús públic, acollirà entre el 20 i el 25 de setembre la BIAF'89 (Barcelona International Art Fórum). En un espai de 10.000 m² en un sol nivell, del que fóra una antiga foneria d'Altos Hornos de Catalunya, es concentraran prop de 5.000 obres d'art procedents de diferents països d'arreu del món: França, Itàlia, Bèlgica, Anglaterra, Suïssa, RFA, Iugoslàvia, Àustria, Mònaco,

Mèxic, EEUU i Espanya, representats per un total de 130 galeristes.

En la mostra es podran veure i adquirir obres dels diferents corrents de l'art modern i contemporani: pintura, escultura, dibuix, obra gràfica i joies d'artistes com Picasso, Miró, Dalí, Tàpies, Andy Warhol, Henry Moore, Le Corbusier, entre altres de menys rellevants però prou coneguts. Es podran veure algunes peces d'aquests artistes que no havien estat mai exhibides ni a Catalunya ni a la resta de l'estat, com és el cas d'algunes obres del Picasso dels anys 50, que presenta la galeria

Cafiso de Milà, o joies d'or fetes per Dalí als anys 70, que exposarà la galeria Art Inter de Basilea (Suïssa).

BIAF, S.A., ha estat l'empresa promotora de la fira. L'empresa privada ha cobert amb aquesta iniciativa un buit evident en els circuits comercials artístics catalans. D'aquesta manera, Barcelona, ciutat reconeguda internacionalment pel seu potencial artístic i per la importància de les seves fires, recupera un protagonisme en la dinàmica del mercat de l'art, malgrat alguns obstacles més o menys esperats o aparentment inexplicables com són els ca-

L'obra d'artistes catalans com Tàpies o Miró estarà present en BIAF'89.

sos de l'organització d'ARCO de Madrid, o del mateix Ajuntament de Barcelona.

Expectació i inhibició municipal

Els galeristes catalans, els de l'estat espanyol, els europeus i els americans, han copsat la importància de Barcelona com a centre neuràlgic i difusor artístic; i no solament per ser la ciutat des d'on s'han projectat mundialment alguns dels artistes més importants del segle XX. La mateixa fira ARCO de Madrid, que funciona des de l'any 1982 amb el suport del Ministeri de Cultura, ha reconegut que un 80% de les seves vendes van a col·leccionistes o visitants catalans. Aquest, per si mateix, seria un argument de màrqueting prou convincent per a engegar una iniciativa d'aquest tipus. Però, a més, hi ha l'evidència del *boom* del mercat de l'art, que s'ha manifestat especialment en els darrers cinc anys. I això podria beneficiar tots els circuits comercials artístics. Com a prova, importants museus com el Georges Pompidou o el Museu d'Orsay de París (ciutat que organitza anualment fins a tres fires d'art diferents) reben cada dia més de 15.000 visitants. No obstant això, fa només quatre anys als quioscos es podien trobar només dues revistes especialitzades en art, mentre actualment podem trobar-hi en la majoria una renglera de gairebé 2 metres de publicacions d'arreu del món: Nova York, Londres, París, Alemanya, Itàlia... Alhora, un

La Farga, un centre pioner en la recuperació d'antics espais industrials.

nombre considerable de galeries d'art, inclús, han proliferat a l'entorn de recintes firals importants com el de Colònia, Basilea o Niça.

Amb tot el que pugui representar de desorientació per al potencial comprador d'art, el cert és que l'art, reclòs als museus i a les mans de 15 o 20 grans col·leccionistes, ha entrat en els circuits comercials. I les fires, per les seves condicions d'accessibilitat, difusió i informació, esdevenen un mitjà indefugible per a tot aspirant a accedir a obra artística.

La iniciativa privada, la bona disponibilitat dels galeristes i les expectatives de mercat, no han fet possible però, el suport dels representants culturals d'una ciutat el nom de la qual, des de fa mesos, circula per totes les publica-

cions artístiques europees amb motiu d'aquesta primera edició de la BIAF. En aquest sentit, la posició de l'alcalde Maragall, monopolitzador de la cultura municipal barcelonina, és ben distant de l'adoptada pel socialista Semprún, ministre de Cultura que ha promogut generosament l'ARCO de Madrid des de la seva primera edició. L'actitud de Maragall resulta, si més no, contradictòria.

ARCO o BIAF, ¿per què?

Contràriament al que es podria deduir d'un esdeveniment artístic d'aquesta rellevància, la BIAF'89, a 3 anys de la celebració dels JJOO de Barcelona, no ha estat contemplada en la campanya municipal de promoció de la ciutat olímpica, ni mitjançant la Olimpíada Cultural ni a través de cap altra instància, malgrat els intents de la BIAF d'aconseguir un suport no tant

financer com testimonial dels representants culturals de la ciutat.

Segons ha explicat a EL TEMPS Stan Lauryssene, membre de BIAF, SA, encarregat de les relacions amb les galeries, l'Ajuntament de Barcelona no ha afavorit en cap moment la celebració d'aquest fòrum, de manera que després d'alguns intents frustrats d'aconseguir un espai a la ciutat, ha estat l'Hospitalet de Llobregat (municipi del mateix color polític que el barceloní, curiosament), municipi de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, qui ha facilitat La Farga (un espai immillorable, d'altra banda), per a la celebració de la BIAF'89. Lauryssene ha explicat que després de sol·licitar formalment un espai al recinte de la Fira de Barcelona, aquest li fou denegat

Objectiu: qualitat

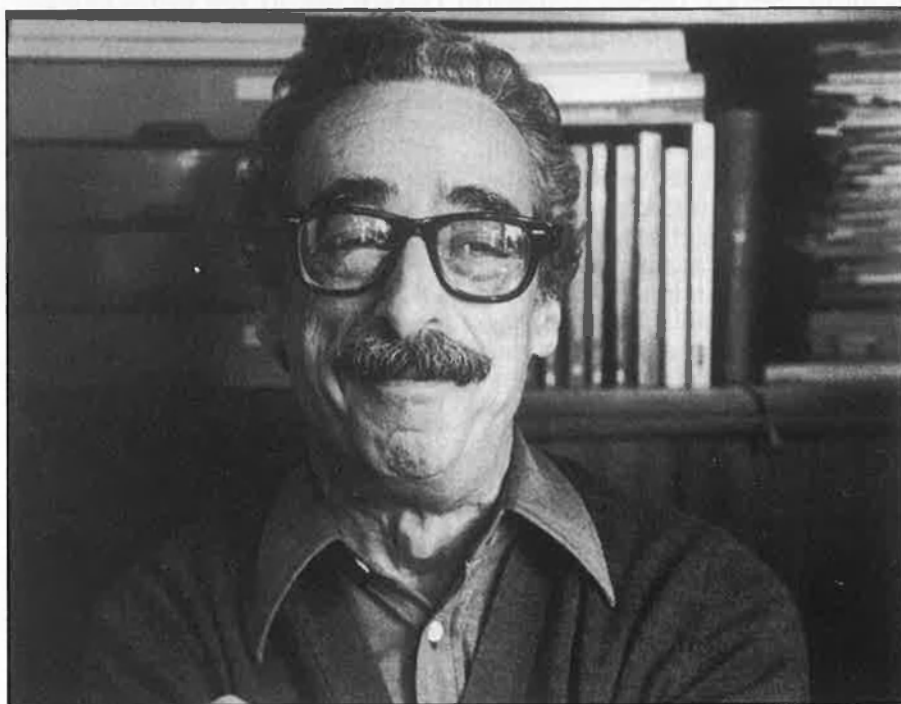
En l'edició d'enguany s'ha aconseguit revitalitzar uns premis que, malgrat els seus 21 anys d'existència i un gran prestigi, havien perdut poder de convocatòria

sense cap argument. Només els assessors jurídics de la Fira van desvetllar que s'havia obstaculitzat des d'instàncies «de molt amunt» de la ciutat l'accés de la BIAF al circuit firal de Barcelona.

Diferents intents de fer participar l'ajuntament o d'apropar-se a l'Olimpiada Cultural han estat de la mateixa manera rebutjats. «Fa pocs dies —ens diu—, ens han denegat el permís per a posar banderetes dels països estrangers participants a alguns indrets de Barcelona», actitud una mica insòlita si considerem que, a més, entre el 20 i 25 de setembre, la ciutat celebrarà les festes de la seva patrona, la Mercè. «Potser és certa —continua— l'opinió que m'han transmès els galeristes de Consell de Cent (els més acreditats del circuit barceloní) que l'alcalde Maragall no vol aquest fòrum».

Com si es tractés d'un joc de complicitats, un altre organisme important hauria desaconsellat la participació a diferents galeristes a la BIAF'89, segons representants d'aquesta empresa. Es tracta de l'organització d'Arco, de Madrid. Els motius serien més clars; la competència, però, no justificaria algunes mesures adoptades pel comitè de selecció d'Arco, que sembla que ha comunicat per escrit a diferents galeries estrangeres que han participat habitualment en ARCO des de l'any 1982, la seva exclusió d'Arco'90 poc després de fer-se pública la participació d'aquestes galeries a BIAF'89. Aquest seria el cas, per exemple, de la galeria francesa Cupillard, de Grénoble, entre altres.

Totes dues posicions són prou injustificables. D'una banda, l'actitud d'Arco és d'un provincianisme i una estretor alarmants. Només a França hi ha cinc fires d'art diferents: a més de les tres de París, n'hi ha una a Niça i una altra a Tolosa; a Alemanya n'hi ha tres: Frankfurt, Colònia i Düsseldorf; a Bèlgica, dues; i a Itàlia, quatre o cinc. Sembla que a l'estat espanyol hi hauria d'haver lloc per a dues o inclús per a tres, si comptem la Fira de València, molt més local. I si més no, s'ha demostrat que Barcelona és el principal punt de dinamització d'aquest mercat, la qual cosa justifica amb escreix la seva introducció en el circuit firal internacional. Però més alarmant seria l'actitud de l'Ajuntament de Barcelona, la inhibició del qual podria interpretar-se com un inexplicable conformisme a acceptar relegar Barcelona a segona capital cultural de l'estat, quan el seu paper en el món cultural i artístic ha estat, al menys al llarg del s. XX, capdavanter. □

Manuel de Pedrolo, primer guanyador del 'Prudenci Bertrana'.

Martí Batlle

L'edició d'enguany dels premis literaris de Girona, entre els quals destaca el «Prudenci Bertrana» de novel·la, pot fer oblidar la polèmica sobre la seva gestió a causa de les poques obres que rebia, després que hagi registrat la participació més alta des dels seus començaments amb un total de 133 originals presentats en els cinc premis de què consta. Part de l'èxit és degut al fet que, per primera vegada, les bases del «Prudenci Bertrana» accepten la participació d'obres presentades sota pseudònim. Aquesta, però, no és l'única de les causes de la major acceptació del concurs, ja que la nova línia de projecció dels premis, que va difondre les bases gairebé immediatament després de l'atorgament de l'anterior, i la possibilitat que l'obra guanyadora del premi de novel·la sigui traduïda al francès, ha fet que el «Bertrana» rebés un total de 38 originals, 17 dels quals sota pseudònim, mentre que la mitjana de participació en aquest premi al llarg dels seus 21 anys de funcionament, havia estat de 12, i en els dos anys anteriors sols es presentessin 8 i

9 originals. Els altres premis, el «Miquel de Palol» de poesia, el «Carles Rahola» d'assaig, el «Ramon Muntaner» de narrativa juvenil i el «Francesc Eiximenis» d'assaig religiós, també han incrementat notablement la seva participació, i el total, junt amb el «Bertrana», de 133 obres, és prou important, ja que mai s'havien assolit els cent originals en el conjunt dels premis. Pel que fa a la procedència, hi ha una presència important d'obres procedents del Principat, amb 124 obres, mentre que de la resta dels Països Catalans arriben 7 originals del País Valencià, 4 de les Illes, i 4 de la Catalunya Nord, a més de 2 escrits per catalans residents a Londres i un d'Indiana, als Estats Units. El Premi Prudenci Bertrana, amb una dotació econòmica de 2 milions de pessetes, l'han guanyat autors consagrats a la literatura catalana com és el cas de Manuel de Pedrolo, primer guanyador, o els de Quim Monzó, Terenci Moix o Baltasar Porcel, noms que juntament amb l'exigència de qualitat que sempre ha tingut, i que ha fet que el concurs fos declarat desert en moltes ocasions, han donat al premi un pes important en la literatura catalana actual. □

DOMENECH UMBERT